

7/20820

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

Sayı : B.02.0.005/031 /361
Konu : Soru Önergesi

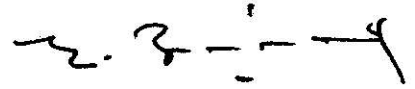
30 b3 /2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 01.03.2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.
00.02-7/20820-29841/67289 sayılı yazısı.

Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin GÜLER tarafından tevcih edilen 7/20820 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım ilişkili kuruluşu Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığından alınan 13.03.2007 tarihli ve A.01.1.RTÜ.0.01.04.07/0342/0003794 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :

1- Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

T.C.
RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

7/20820

SAYI : A.01.1.RTÜ.0.01.04.07/0342 0003794
KONU : Sn. Hüseyin GÜLER'in yazılı soru önergesi hk.

Ankara

13 Mart 2007

T.C.
DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Beşir ATALAY)

İlgi: 07.03.2007 tarih ve B.02.0.005./031/361 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen ve Mersin Milletvekili Hüseyin GÜLER tarafından tevcih edilen yazılı soru önergesinde yer alan ve Üst Kurulumuzu ilgilendiren hususlar incelenmiştir.

3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun ile radyo ve televizyon yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna verilmiştir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, programları yayınladıktan sonra ilgili yasa hükümlerine uygunluk açısından denetlemekte olup, Üst Kurulun programlara **yayından önce müdahale etme veya programları yayından kaldırma yetkisi** bulunmamaktadır.

Yayınlar, Üst Kurul uzmanlarınca titizlikle takip edilmekte ve yasa hükümlerine aykırı yayınlar için rapor düzenlenmekte, bu raporlar ve yayın kopyaları Üst Kurulca değerlendirilerek, gerektiğinde aynı yasanın 33. maddesi hükümlerine göre kuruluşlara sırasıyla uyarı/özür dileme, program durdurma, para cezası ve geçici yayın durdurma cezası şeklinde müeyyideler, hukuki sürecin tamamlanması ile uygulanmaktadır.

Yazılı soru önergesine konu olan yayınlar da, yukarıda açıklanan prosedür çerçevesinde izlenerek ilgili Yasada yer alan yayın ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmektedir. Çeşitli yayın kuruluşlarına bu güne kadar, 3984 sayılı yasanın yayın ilkelerini düzenleyen 4. maddesinin; (v) bendinde yer alan **"Yayınların şiddet kullanımını özendirici veya ırkçı nefret duygularını kışkırtıcı nitelikte olmaması."** ilkesine aykırı yayınlar nedeniyle 84 kez uyarı, 9 kez program durdurma ve 2 kez para cezası; (z) bendinde yer alan **"Gençlerin ve çocukların fiziksel, zihinsel ve ahlakî gelişimini zedeleyecek türden programların, bunların seyredilebileceği zaman ve saatlerde yayınlanmaması."** ilkesine aykırı yayınlar nedeniyle 2 kez özür dileme, 215 kez uyarı, 48 kez program durdurma, 14 kez para cezası ve 2 kez artırımlı para cezası müeyyidesi uygulanması kararı verilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, denetleme görevinin yanı sıra düzenleme yetkisi çerçevesinde özellikle çocuklara ve gençlere kötü örnek olacak, onların fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyebilecek yayınlara yönelik toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Çocukların zararlı yayınlardan korunması amacıyla geliştirilen "Akıllı İşaretler" simge sistemi 23 Nisan 2006'da hayata geçirilmiştir. Deneme aşamasında bulunan sistemin yayın kuruluşlarınca hatalı kullanılan ve aksayan yönleri tespit edilmektedir. Söz konusu semboller iki gruptan oluşmaktadır:

Bilkent Plaza B-2 Blok
06530 ANKARA/TÜRKİYE

Tlf : 312.266 19 51
Faks : 312.266 19 62
Web : www.rtuk.org.tr

RADYO ve TELEVİZYON ÜST KURULU
İzleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

a) Yaş Sembolleri;

Genel İzleyici Kitlesi	: Tüm izleyici kitlesi içindir
7+	: Yedi yaş ve üstü izleyiciler içindir
13+	: Onüç yaş ve üstü izleyiciler içindir
18+	: Onsekiz yaş ve üstü izleyiciler içindir

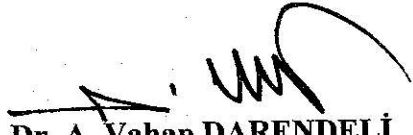
b) İçerik Sembolleri; Şiddet/Korku, cinsellik ve olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlardır. Akıllı işaretler ile ilgili her türlü bilgiye; www.rtukisaretler.gov.tr adresinden ulaşılabilmektedir.

“Televizyon Dünyası” ile “gerçek dünya” birbirinin aynı değildir. Televizyon doğası gereği gerçek dünyayı yeniden kurgulayarak yansıtır. Gerçek dünyayı ilgi çekici seyirlik malzeme haline getirmek zorundadır. Her gün yinelenen bu görüntülerle de, kalıcı, uzun süreli bir dünya algılaması, sosyal gerçeklik yaratır. Bu yavaş yavaş gerçekleşen, birikim sonucu oluşan bir süreçtir. İnsanların televizyon izleme miktarına bağlı olarak da, bir çok kişi bu sunulan gerçekliği “gerçek” dünya olarak tanımlamaktadır. Özellikle çocuklar üzerinde son derece etkili olan bu olumsuzluğu ortadan kaldırabilmek en azından azaltabilmek amacıyla, İlköğretim okullarında medya okuryazarlığı dersi okutulmasına ilişkin protokol Üst Kurul ve T.C. Milli Eğitim Bakanlığı arasında, 22 Ağustos 2006 günü imzalanmıştır.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun işbirliği sonucunda hayata geçirilen “Medya Okuryazarlığı Projesi” kapsamında, ilk eğitici eğitimi programına katılan 30 sosyal bilgiler öğretmeninin sertifikaları, 10 Eylül 2006 Pazar günü Ankara’da yapılan törenle, kendilerine takdim edilmiştir.

Ayrıca Üst Kurul, kamuoyunun söz konusu programların yaratacağı olumsuz etkilere karşı duyarlı hale getirilmesi amacıyla, Sağlık Bakanlığı ve çeşitli üniversitelerin bünyesindeki psikiyatr, psikolog ve sosyologlar tarafından, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan bağımsız olarak hazırlanan bir çalışmayı da hem kitap olarak bastırıp dağıtımını yaptırmış, hem de www.rtuk.org.tr adresindeki web sayfasında yayımlamaya başlamıştır. “Televizyon Programlarındaki Şiddet İçeriğinin, Müstehcenliğin ve Mahremiyet İhlallerinin İzleyicilerin Ruh Sağlığı Üzerindeki Olumsuz Etkileri” adlı bu çalışmaya pek çok basın ve yayın organında yayınlanan haberlerde atıf yapılmak suretiyle kamuoyunun dikkati çekilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. A. Vahap DARENELİ
Radyo ve Televizyon
Üst Kurulu Başkan Vekili